

यो ह्युतायोः पुरुषं निरर्थं निष्पीडितालककचतृजन्ति Panch. i.

अलङ्कार I a. (f. ना) 1 Having no good marks, inauspicious, **अज्ञावाहा भर्तुरलङ्कार** उहम् R. xiv. 5.; 2 having no definition. II n. 1 An inauspicious sign; 2 a no-definition or bad definition.

अलङ्क्य a. (f. ङ्या) 1 Invisible unknown; 2 unmarked; 3 insignificant in appearance; 4 free from fraud; 5 not secondary, (as a meaning). Comp. —गति a. moving invisibly. —जन्मता f. unknown birth or origin, **वर्षविरूपाक्षमलङ्क्यजन्मता** K. S. v. 72.—लिंग a disguised, incognito.

अलङ्गरी (ङ्) m. A water-serpent.

अलघु a. (f. घु or ङ्घी) 1 Heavy; 2 long (as a syllable); 3 serious, solemn; 4 intense, violent. Comp.—उपल m. a rock.

अलङ्कार n. 1 Decoration; 2 an ornament (used figuratively also, **सृजति तावदज्ञेयगुणालयं पुरुषरत्नमलङ्करणं भुवः** Bhartr. ii. 92).

अलङ्करिष्णु a. Fond of decoration.

अलङ्कर्णीय a (f. ना) Skilful, clever.

अलङ्कार m. 1 The act of decorating; 2 an ornament; 3 a figure of speech; (they are classed under the heads of **शब्दालं.**, **अर्थालं.** and **शब्दार्थालं.**); 4 the science and art of rhetoric, **अलङ्कारान् सर्गानि मलितगर्वान् रचयतु** R. G. Intr. Comp.—शास्त्र n. the science and art of rhetoric (poetics and dramaturgy are both included in अं though sometimes dramaturgy is treated separately).—सुवर्ण n. gold used for ornaments.

अलङ्कारक m. The same as अलङ्कार q. v.

अलङ्कृति f. 1 Decoration; 2 an ornament; 3 a figure of speech, e.g. **सालङ्कृतिः भवणकोमलवर्णराजिः** Bh.V. ii. 6, (where the word is used in senses 2 and 3), or the following stanza of Jayadeva in which Mammata is contradicted in a poetic fashion:—**यो विद्वान् मन्यते काव्यं शब्दार्थवनलङ्कृती । असौ न मन्यते कस्मादनुष्णमनलङ्कृती** Chandraloka. i.

अलङ्किका f. Adorning, ornamenting.

अलङ्क m. A kind of bird.

अलङ्कजर m. An earthen water-jar.

अलम् ind. A particle meaning 1 enough, no more of, **अलं महियाल तव भ्रमेण** R. ii. 34, **अलं विवादेन यथा भुते त्वया** K.S. v. 82, (in this sense used with an inst. or a gerund); 2 no need of, no use of, **आलप्यालमिदं बभ्रोर्यत्स दारानपाहरत्** Sis. ii. 40; 3 in a high degree, greatly, excessively, **कथयिषु खलु पापानामलम्भे यसे यतः** Sis. ii. 40, **अलमुयो तयामासुः** R. x. 80, **त्वमपि विततयज्ञः स्वर्णिगः प्रीणयालम्** Sak. vii.; 4 sufficient for, equal to, (with the dat., **तस्यालमेषा श्रुतितस्य तृणैः** R. ii. 39, or **दैत्येभ्योऽलं हरिः**); 5 able, competent, (used with a loc. or an infinitive, **त्रयाणामपि लोकानामलमस्मि निवारणे** Ram., **धर्मोद्विचलितं नाहमलं चन्द्रादिव प्रभा** Ram. As prefixed to कृ, अं is an उपपद and means 'to decorate'). Comp.—जीविक a. sufficient for livelihood.—धन a. rich, **प्रतिभूः स्यादलं धनः** M. vii. 162.—धूम m. thick smoke.—पुरुषीय a. sufficient for a man.—बल a. strong enough.—बुद्धि f. sense enough

—भूष्ण a. able, competent, **विनाप्यस्मदलं भूष्णरिज्यायै तपसः सुतः** Sis. ii. 9.

अलङ्पट I a. (f. टा) Not libidinous, chaste. II m. A woman's apartment.

अलङ्गुष m. The palm of the hand with the fingers extended.

अलख a. (f. खा) 1 Homeless, houseless; 2 imperishable.

अलर्क m. 1 A mad dog; 2 the arka tree.

अलले ind. A word without meaning occurring in the gibberish of the *Pis'āchas* (mostly found in dramatic literature).

अलवाल n. A basin for water at the foot of a tree. Cf. **आलवाल**.

अलस a. (f. सा) 1 Idle, indolent; 2 slow, **श्रीणीभारादलसगमना** Megh. ii. 19, **Am. S. 97**; 3 languid, **अलसबलितैः मेमाद्रीतैः** (scil. अगैः) **Am. S. 4**, also 90. Comp.—ईक्षणा f. a woman with a languishing look.

अलसक a. (f. का) The same as **अलस** q. v.

अलात n. A fire-brand, निर्वाणालातलाघवम् K. S. ii. 23.

अलाडु (ड) I f. A kind of gourd. II n. 1 A vessel made of gourd; 2 a fruit of this gourd, which, being light, floats on water, (thus we have किं हि नामैतत् । अम्बुनि मज्जन्त्यालङ्गिनि ग्रावाणः प्रवन्त इति in the Mv.) Comp.—पात्र n. a jar made of *alābu*.

अलाडु f. See **अलाडु** f.

अलार n. A door.

अलि m. 1 A large black bee, **Sis. iv. 57**, **R. ix. 41**; 2 a scorpion; 3 a crow; 4 the Indian cuckoo; 5 spirituous liquor. Comp.—